

Znowelizowany kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu

Jakie zmiany wprowadza dla
uczestników rynku?

Wprowadzenie

Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/459 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 984/2013 stanowi nowelizację dotychczas obowiązującego kodeksu sieci CAM NC (Capacity Allocation Mechanisms Network Code).

Nowy CAM NC pozostawia bez zmian kluczowe zasady dotyczące zasad alokacji istniejących zdolności w systemach przesyłowych gazu obowiązujące od listopada 2015 roku. Zmianie lub uzupełnieniom uległy niektóre z dotychczasowych przepisów dotyczących alokacji istniejących zdolności.

Najważniejszą zmianą, którą wprowadzono do znowelizowanego kodeksu sieci jest uzupełnienie rozporządzenia o nowe postanowienia ustanawiające ogólnoeuropejskie zasady identyfikacji popytu rynkowego na rozbudowę istniejących połączeń międzysystemowych lub budowę nowych połączeń międzysystemowych oraz zasady alokacji zdolności dodatkowej lub nowej określanej jako zdolność przyrostowa, czyli o tak zwaną **procedurę incremental** (oficjalnie 'Proces uzyskiwania zdolności przyros-

towej'). Opisuje ona na jakich zasadach uczestnicy rynku mogą zgłaszać zapotrzebowanie na zdolność przyrostową i ubiegać się o jej przydział. Poniżej wyjaśniamy, na jakich zasadach operatorzy we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi będą przeprowadzać procedurę incremental oraz w jaki sposób mogą wziąć w niej udział użytkownicy sieci. Prezentujemy również zakres najistotniejszych zmian dotyczący sposobu alokacji istniejących przepustowości, w tym nowe terminy aukcji rocznych i kwartalnych.

Nowy CAM NC stosuje się od dnia wejścia w życie rozporządzenia, tj. od dnia **6 kwietnia 2017 r.**

Zapoznaj się z pełną treścią [Rozporządzenia 2017/459](#):

Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/459 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 984/2013

W jakim celu wprowadzono procedurę incremental?

Znowelizowany kodeks sieci CAM NC wprowadza cykliczną (odbywającą się co dwa lata) i zharmonizowaną na poziomie UE procedurę badania zapotrzebowania rynku na zdolność przyrostową, której celem jest:

ustandaryzowanie sposobu wskazywania przez uczestników rynku zapotrzebowania na zdolność przyrostową;

ustanowienie współpracy pomiędzy operatorami systemów przesyłowych, krajowymi organami regulacyjnymi oraz uczestnikami rynku w ramach cyklicznie przeprowadzanej procedury incremental;

ustandaryzowanie zasad alokacji zdolności przyrostowej poprzez jej udostępnianie razem z istniejącą zdolnością;

ustandaryzowanie procesu określania ekonomicznej opłacalności inwestycji.

Co oznacza „zdolność przyrostowa”, która może powstać w wyniku realizacji procedury incremental?

zwiększenie zdolności technicznej w istniejących punktach połączeń międzysystemowych;

utworzenie nowej zdolności poprzez utworzenie nowego punktu połączenia międzysystemowego lub nowych punktów połączeń międzysystemowych;

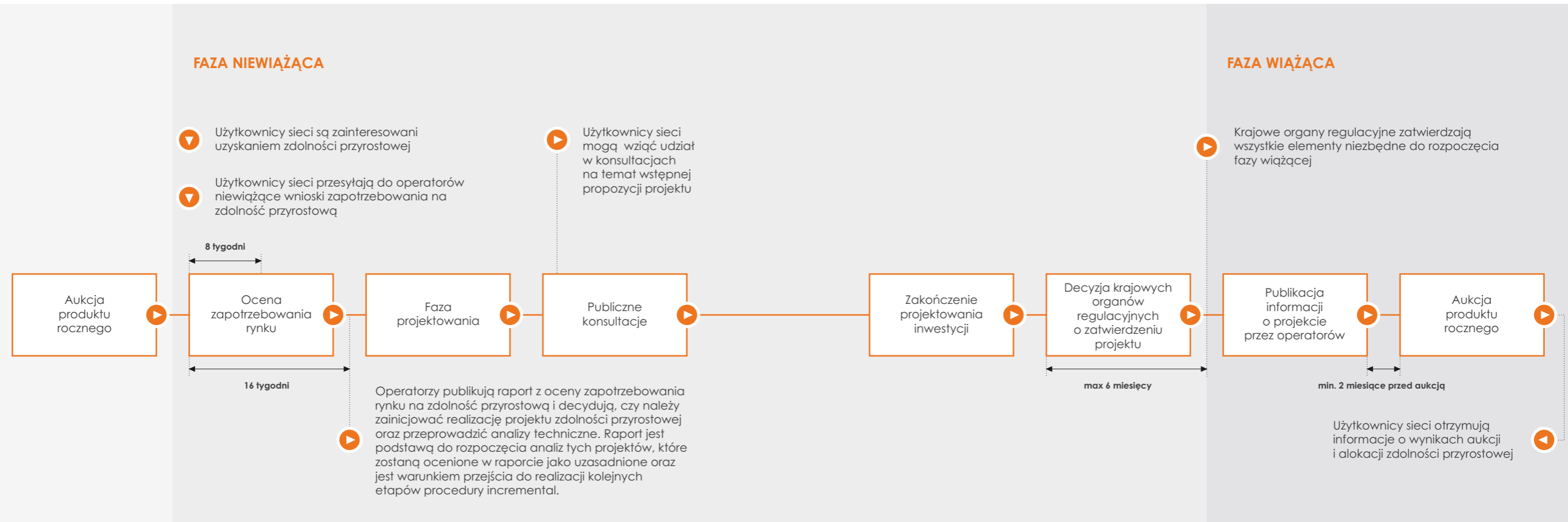

udostępnienie fizycznych rewersów w punkcie lub punktach połączeń międzysystemowych, które wcześniej nie były oferowane.

Szczegółowa definicja „zdolności przyrostowej” została opisana w art. 3 pkt. 1 znowelizowanego kodeksu sieci CAM NC.

Z jakich etapów składa się procedura incremental i w jaki sposób mogą w niej uczestniczyć użytkownicy sieci?

SCHEMAT PRZEBIEGU PROCEDURY INCREMENTAL

Gdzie znaleźć informacje dotyczące przebiegu poszczególnych etapów procedury incrementalnej?

Procedura incrementalna składa się z dwóch faz: niewiążącej i wiążącej. Jej poszczególne etapy zostały opisane w następujących artykułach nowego kodeksu CAM NC:

- Ocena zapotrzebowania rynku na zdolność przyrostową (art. 26)
- Faza projektowania (art. 27)
- Zatwierdzenie i publikacja projektu (art. 28)
- Wiążąca alokacja (art. 29-30)
- Test opłacalności inwestycji (art. 22-25)

Dodatkowo obowiązujące od 6 kwietnia 2017 r. **Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/460 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu** (Tariff Network Code, TAR NC) reguluje w art. 33 zasady taryfowe dotyczące zdolności przyrostowej oraz w art. 25 wskazuje warunki dotyczące możliwości stosowania stałej lub zmiennej opłaty taryfowej w zależności od systemu taryfowego, w którym funkcjonuje dany operator sieci przesyłowej.

Kiedy operatorzy powinni uruchomić procedurę incrementalną i ile trwa proces uzyskiwania zdolności przyrostowej?

Operatorzy mają obowiązek przeprowadzić pierwszą ocenę zapotrzebowania rynku w 2017 roku począwszy od wejścia w życie Rozporządzenia tzn. od dnia 6 kwietnia 2017 r.

Rozpoczęcie kolejnych procedur oceny zapotrzebowania rynku zgodnie z ogólną zasadą przyjętą w nowym CAM NC jest powiązane z terminem aukcji na produkt roczny.

Obowiązkiem operatorów jest przeprowadzanie niewiążącego badania zapotrzebowania rynku na zdolność przyrostową przynajmniej w każdym roku nieparzystym. Operatorzy mogą rozpocząć procedurę także w roku parzystym, jeśli zapotrzebowanie na przepustowość zostało zgłoszone nie później niż 8 tygodni po aukcji przepustowości rocznej w roku parzystym oraz spełnione są dodatkowe wymagania wskazane w art. 26 ust. 5 CAM NC.

Pełen cykl procedury incrementalnej (faza niewiążąca i wiążąca) nie powinien przekroczyć dwóch lat (od aukcji na produkt roczny w roku gazowym R do aukcji na produkt roczny w roku gazowym R+2).

W jaki sposób uczestnik rynku będzie mógł zgłosić zapotrzebowanie na zdolność przyrostową?

W ramach oceny zapotrzebowania rynku na zdolność przyrostową operatorzy publikują na swojej stronie internetowej formularz konsultacyjny, poprzez który uczestnicy rynku mogą zgłosić zapotrzebowanie na dodatkowe lub nowe zdolności przesyłowe w punktach połączeń międzysystemowych łączących sąsiadujące systemy wejścia-wyjścia.

W formularzu należy wskazać interesujące systemy wejścia-wyjścia (po jednej stronie lub po obu stronach punktu połączenia międzysystemowego) oraz kierunki przepływu. Uczestnicy rynku proszeni są również o podanie lat gazowych, w których chcą korzystać ze zdolności przyrostowej, wolumenu zdolności między danymi systemami wejścia-wyjścia, a także o podanie informacji o wnioskach złożonych, lub które zostaną złożone w ramach procedur badania rynku prowadzonych przez innych operatorów i powiązanych ze składaniem wnioskiem. W dokumencie należy także wskazać, czy zapotrzebowanie na zdolność przyrostową uzależnione jest od jakichś warunków np. rezerwacji zdolności

również w innym punkcie lub punktach połączenia międzysystemowego.

Po zakończeniu przyjmowania niewiążących wniosków, operatorzy zarządzający sąsiadującymi ze sobą systemami wejścia-wyjścia przystępują do opracowania wspólnego sprawozdania z oceny zapotrzebowania rynku na zdolność przyrostową, w którym oszacowane zostanie potencjalne zapotrzebowanie na zdolność przyrostową oraz ocenione zostanie, czy należy zainicjować realizację projektu zdolności przyrostowej. Raport z oceny zapotrzebowania rynku powinien zostać opublikowany przez operatorów w ciągu 16 tygodni od rozpoczęcia procedury incrementalnej.

Raport jest podstawą do rozpoczęcia projektowania tych inwestycji, które zostaną ocenione przez operatora(ów), jako uzasadnione oraz jest warunkiem przejścia do realizacji kolejnych etapów procedury incrementalnej.

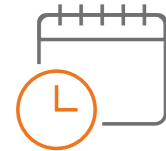
W jaki sposób znowelizowany kodeks CAM NC zmienia kalendarz aukcji przepustowości?

Aukcje produktów rocznych

dodano uzupełnienie wskazujące dolną granicę okresu, na który operator może oferować istniejącą zdolność. W ramach aukcji produktu rocznego istniejąca zdolność jest udostępniana co najmniej na najbliższe 5 lat gazowych oraz na okres nie dłuższy niż najbliższe 15 lat gazowych. Zmieni się także termin przeprowadzania aukcji produktów rocznych ciągłych: od roku gazowego 2018 będą one organizowane w lipcu (art. 11), zamiast jak dotychczas w marcu. Aukcje produktów rocznych przerywanych odbywają się miesiąc po przeprowadzonych aukcjach produktów rocznych ciągłych.

Aukcje produktów kwartalnych

wprowadzono dodatkowe aukcje kwartalne, które będą odbywać się co kwartał. Pierwsza aukcja produktów ciągłych obejmująca cztery kwartały nadchodzącego roku gazowego odbywać się będzie w sierpniu zamiast jak dotychczas w czerwcu. Kolejne aukcje obejmujące pozostałe trzy, dwa i ostatni kwartał roku gazowego odbywać się będą odpowiednio w listopadzie, lutym i maju (art. 12). Nowy kalendarz aukcji produktów kwartalnych obowiązuje już od roku gazowego 2017. Aukcje produktów kwartalnych przerywanych odbywają się miesiąc po przeprowadzonych aukcjach kwartalnych ciągłych.

Aukcje przepustowości przerywanej

zmianom ulegną zasady oferowania długoterminowych produktów przerywanych. Od 1 stycznia 2018 roku przepustowość przerywana dla produktu rocznego, kwartalnego, miesięcznego może być zaoferowana dopiero, gdy odpowiedni roczny, kwartalny i miesięczny produkt z zakresu zdolności ciągłej został całkowicie sprzedany, został sprzedany z premią aukcyjną lub nie został oferowany (art. 32).

Aukcje produktów rocznych	
Rodzaj produktu	Termin aukcji
Przepustowość ciągła	Pierwszy poniedziałek lipca
Przepustowość przerywana	Pierwszy poniedziałek sierpnia

Uwaga: W ramach aukcji istniejącej zdolności udostępnia się przepustowość na co najmniej najbliższe 5 lat gazowych oraz na okres nie dłuższy niż najbliższe 15 lat gazowych.

Aukcje produktów kwartalnych	
Przepustowość ciągła	Przepustowość przerywana
I aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek sierpnia (aukcja obejmuje 4 kwartały nadchodzącego roku gazowego: paź-gru, sty-mar, kwi-czer, lip-wrz)	I aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek września (aukcja obejmuje 4 kwartały nadchodzącego roku gazowego: paź-gru, sty-mar, kwi-czer, lip-wrz)
II aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek listopada (aukcja obejmuje nadchodzące 3 kwartały: sty-mar, kwi-cze, lip-wrz)	II aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek grudnia (aukcja obejmuje nadchodzące 3 kwartały: sty-mar, kwi-cze, lip-wrz)
III aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek lutego (aukcja obejmuje nadchodzące 2 kwartały: kwi-cze, lip-wrz)	III aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek marca (aukcja obejmuje nadchodzące 2 kwartały: kwi-cze, lip-wrz)
IV aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek maja (aukcja obejmuje ostatni kwartał bieżącego roku gazowego: lip-wrz)	IV aukcja kwartalna – pierwszy poniedziałek czerwca (aukcja obejmuje ostatni kwartał bieżącego roku gazowego: lip-wrz)

Gdzie znajdę dokumenty dotyczące prowadzonej przez GAZ-SYSTEM procedury incremental?

Informacje dotyczące procesu uzyskiwania zdolności przyrostowej oraz dokumenty dotyczące procedury incremental będą publikowane na stronie internetowej GAZ-SYSTEM w zakładce **Konsultacje z rynkiem**. GAZ-SYSTEM będzie również na bieżąco informował użytkowników sieci o badaniach zapotrzebowania rynku prowadzonych zgodnie z wymaganiami nowego CAM NC oraz publikowanych raportach i dokumentach dotyczących działań związanych z pla-

nowaniem potencjalnych inwestycji, które mogą być wynikiem realizacji procedury incremental.

W przypadku dodatkowych pytań związanych z uczestnictwem w procedurze incremental prosimy o przesłanie wiadomości na adres: incremental@gaz-system.pl.

Operator Gazociągów
Przesyłowych
GAZ-SYSTEM S.A.

ul. Mszczonowska 4
02-337 Warszawa
tel. +48 22 220 18 00

Opracowanie materiału: **Pion Rozwoju**
i **Biuro Informacji Rynkowej GAZ-SYSTEM S.A.**

